

Úvod do štúdia predmetu Anestéziológia a intenzívna medicína

prednosta I. KAIM UNLP Košice
doc. MUDr. Jozef **Firment**, PhD.

odborní asistenti KAIM

MUDr. Judita Capková, PhD.

MUDr. Monika Grochová, PhD.

MUDr. Štefan Trenkler, PhD.

MUDr. Vladimír Hudák, PhD.

MUDr. Janka Šimonová, PhD., MPH

prednosta KAIM VÚSCH Košice

MUDr. Peter **Čandík**, PhD.

prednostka KPAIM DFN Košice

MUDr. Mária **Pisarčíková**, PhD.

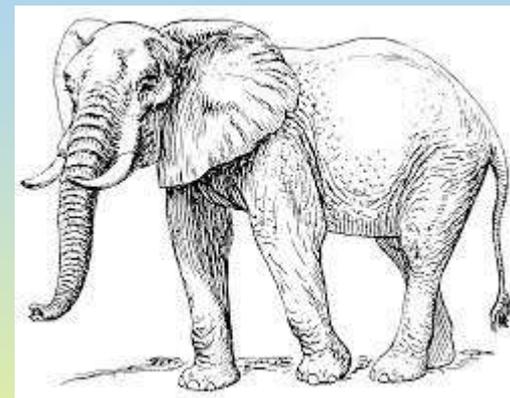
DIFERENCOVANÁ STAROSTLIVOSŤ

1. Resuscitačná starostlivosť („ARO“, OAIM)
2. Intenzívna starostlivosť (JIS), intermediárna jednotka
3. Štandardná bežná starostlivosť
4. Dlhodobá liečebná a rehabilitačná starostlivosť
5. Ošetrovateľská starostlivosť
6. Starostlivosť o chorých v terminálnom štádiu ochorenia (hospice)

ANESTÉZIOLÓGIA A INTENZÍVNA MEDICÍNA (KAIM, OAIM)

Náplň odboru :

1. Anestéziológia
2. Intenzívna medicína
(resuscitológia)
3. (Prednemocničná) urgentná
medicína (RLP)
4. Algeziológia

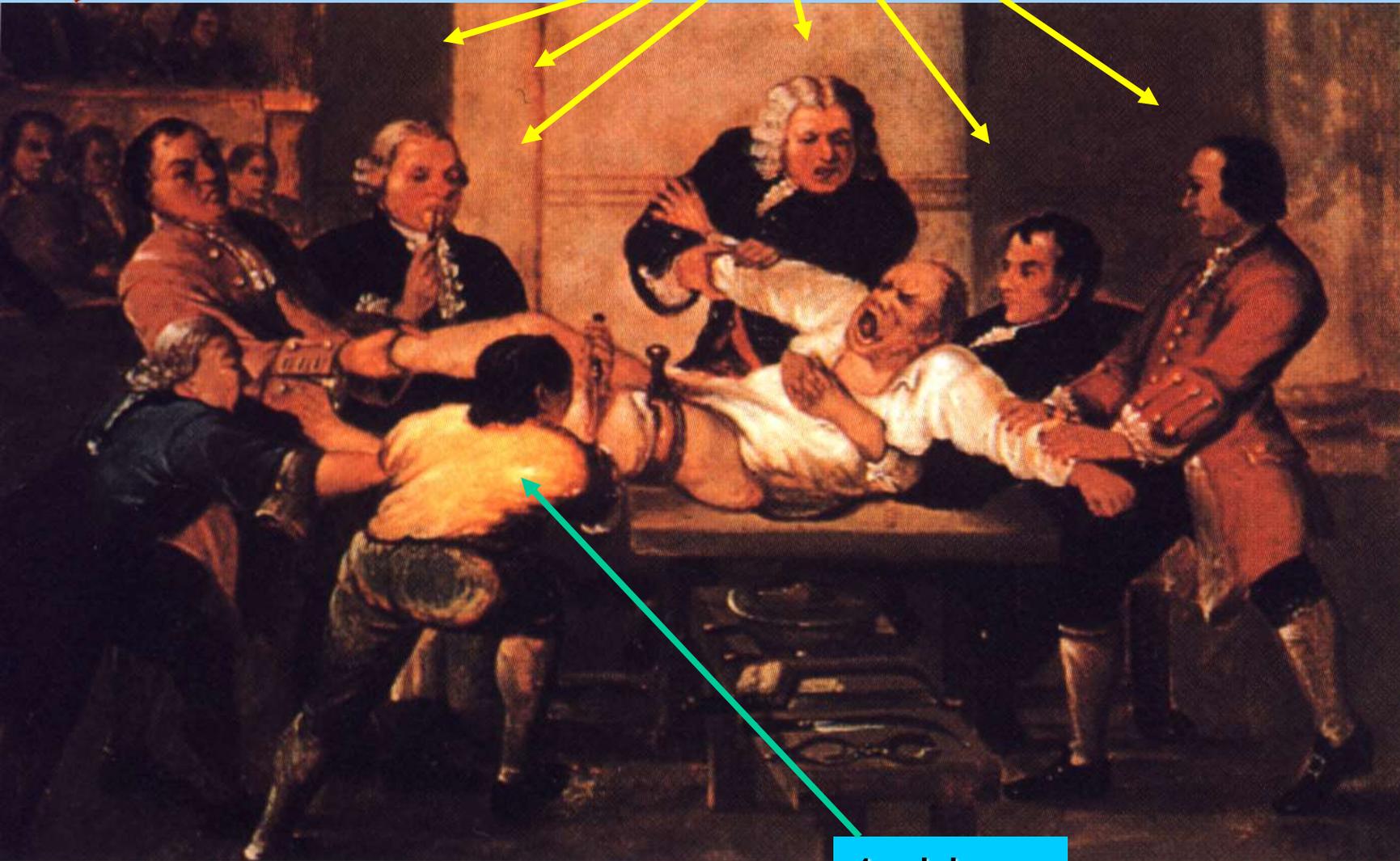
Genesis 2:7

Vtedy Pán, Boh, utvoril z hlíny zeme človeka a **vdýchol do jeho nozdier dych života**. Tak sa stal človek živou bytosťou.

niekoľko anestéziológov

1 chirurg

BE POSITIVELY THE LAST NIGHT.
ADELPHI THEATRE

BY AUTHORITY OF THE STRAND. LORD CHAMBERLAIN.
Notwithstanding the very great Success of M HENRY'S ENTERTAINMENT, it most positively be withdrawn,
owing to previous Engagements, after

SATURDAY, JUNE 5, 1824.

THE NITROUS OXIDE, OR
LAUGHING GAS

Will continue to be administered to any of the Audience who may chuse to inhale it, the WONDERS
of which were first experienced by

SIR HUMPHREY DAVY,

And the exhibiting Artists produced, as described by that Gentleman, have been fully entered during the Period of its Exhibition by M H
Theatre BURNS and GARTNERS &c

KEAN

By some, **PAISIEULS** or **PIROUETTES** &c

VESTRES or **ALBERT,**

Have been commonly performed by others, with BRAVOUR to rival

BRAHAM,

And SCREAMS of Regret, superior to any ever uttered by

Mrs. HATTON or **Mrs. GIBBS,**

As the Loss of the Delight, this Gas alone can give, have been of such frequent Occurrence, that many have supposed those highly gifted

PERFORMERS were **PRESENT** in Disguise.

M HENRY'S ASTONISHING AND MAGNIFICENT DISPLAY OF

Uncommon Illusions, Wonderful Metamorphoses, &c.

Interesting Illustrations in

Experimental Chemistry, Animated Paintings, &c.

IN PARTS I & II of the Entertainment, M. HENRY will exhibit his New and

ASTONISHING ILLUSIONS!

Amazing Combinations, Transformations, &c. &c.

The THREE WISHES. The COIN of DIVINATION. The WONDERFUL FLIGHT.
The ENCHANTED FRUIT. Which answers any Question. The SAGACIOUS LIVE BIRD, &c.

PART III:—NOVEL AND INTERESTING

EXPERIMENTS on GAS!!

Amongst which, will be introduced the inflation and ASCENT OF A BALLOON in the Theatre, and

THE LAUGHING GAS.

In the Course of the Evening, M. Henry will attempt several Melodies, Popular Airs, &c.

THE MUSICAL GLASSES.

The Evening's late Performers will conclude with M HENRY's celebrated

OPTICAL ILLUSIONS

In the Course of which, in addition to the CHANGING LIKENESSES of

Mrs STEPHENS,

Miss FATON,

Mr. MACREADY,

Mrs M. FREE,

Mr. YOUNG,

Mr. KEAN,

Mr. GRIKALDI,

Will be introduced beautiful finished Portraits of

King Henry VIII, Anna Boleyn, and Queen Elizabeth.

A beautiful Portrait of the immortal SHAKSPEARE,

During the exhibition of which, JANE will be seen to descend and crown him with a Wreath of Laurel, being one of the finest Optical
Illusions ever produced. Previous to which

THE DANCE OF DEATH!! with a Variety of Laughable Figures, &c. &c.

The Evening will conclude with M HENRY'S celebrated

BOXES, 10, 11, 12, GAL. 14. Hours open at Half-past 7, and commence at 7. HALF PRICE, at Half-past 8.

BY This Office, open from 10, till 4, where Places may be taken, and a Private Box had Nightly of Mr. CALLAN.

Children under 10 are not to be admitted. No Nones issued. Printed by W. GILKINSON, Rupert Street, Haymarket.

5. jún 1824

Doba, keď rajský plyn
slúžil ešte len pre zábavu

Chosen-asagao 13.10.1804

- **Seishu Hanaoka** (1760-1835) v Japonsku podal pravdepodobne **prvú celkovú anestéziu** pri operácii nádoru prsníka u 60-ročnej pacientky Kan Aiya. Ako anestetikum použil "Tsusensan" – vo forme nápoja podal anestetikum na rastlinnej báze, kde hlavnou zložkou bol pravdepodobne *Chosen-asagao* (*Datura alba*) durman.

'TSUSENSAN': THE RECIPE

The recipe for Hanaoka's anesthetic ('tsusensan') is as follows: one takes 8 parts of *Datura alba* (white angel trumpet or thornapple {*D. stramonium*, editor}), 2 parts of *Aconium japonicum* (Japanese aconite), 2 parts of *Angelica dahurica* (Chinese angelica), 2 parts *Angelica decursiva* (Norwegian angelica), 2 parts of *Ligusticum wallichii* and 2 parts *Arisaema japonicum*. The mixture is ground to a paste, boiled in water, and drunk warm. After 2 to 4 hours one will become impervious to pain and subsequently fall unconscious. Depending on the dosage, this effect will last 6 – 24 hours.

The active ingredients in this concoction are scopolamine, hyoscyamine/atropine, aconitine and angelicotoxin. When combined, these give rise to anesthesia, sleep and paralysis, most important of these substances being the tropane alkaloids atropine (named after *Atropa belladonna* and still currently used by ophthalmologists to dilate pupils), and the powerful scopolamine, both of which are substances which act to inhibit the transmission of stimuli between neurons (as acetylcholine antagonists). (JH van D.)

<http://www.general-anaesthesia.com/images/chosen-asagao.html>

1842 Jan.	William Edward Clarke (1819–1898) tooth extraction
1842 Mar.	Crawford W. Long (1815–1878) excision of cyst
1845	Horace Wells (1815–1848)
1846 Sept 9th	William Morton (1819–1868) tooth extraction

William Morton

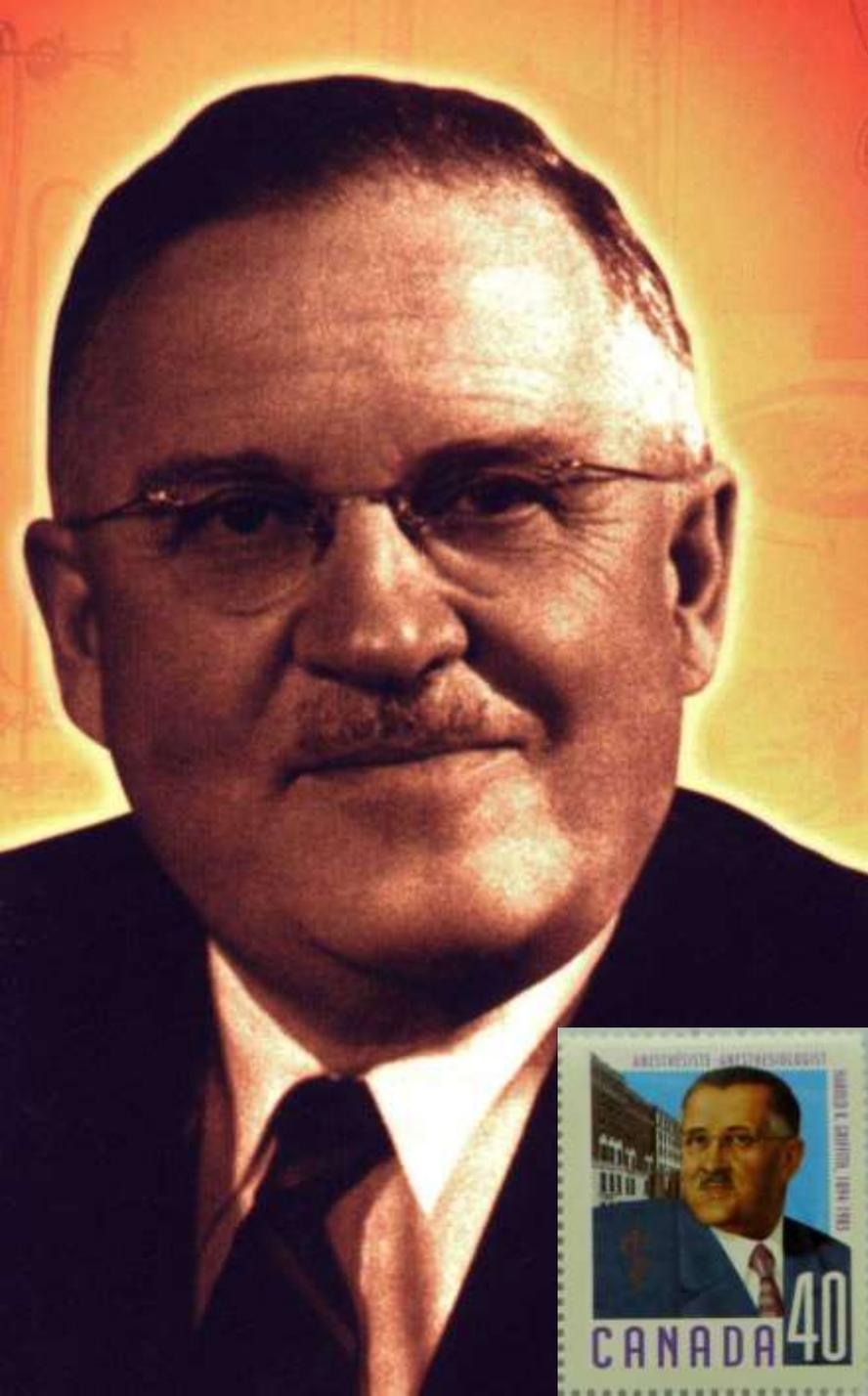
**16. október 1846
prvá anestézia éterom
„Deň anestézie“**

Pacient: **Gilbert Abbott**
Anestéziológ: **William T.G. Morton**
Chirurg: **John Warren**

Desai SP et al: **A Tale of Two Paintings.**

Depictions of the First Public Demonstration of Ether Anesthesia. *Anesthesiology* 2007; 106:1046–50

Harold Griffith

* 1894 v Montreale

† 1985

23.1.1942

zaviedol do praxe kurare

od 9.9.1955

prvý prezident WFSA

Young girl with polio

Ibsen's life-saving system:

a tube supplying oxygen,

a cuffed tracheotomy tube,

and a **medical student** squeezing the rebreathing bag.

**Anestéziologička,
v 50. rokoch
zaviedla
hodnotenie
novorodenca -
APGAR skóre**

Apgar V: A proposal for a new
method of evaluation of the
newborn infant.

Anesth Analg 1953; 32:260–7

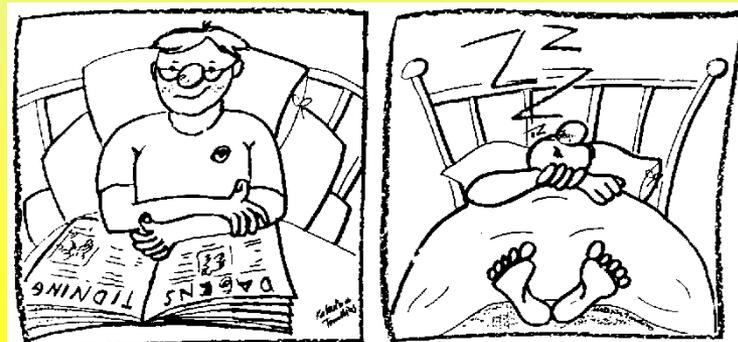

UPLATNENIE ANESTÉZIE

- Diagnostické procedúry
- Liečebné (operačné) procedúry

TYPY ANESTÉZIE

- Celková
- Miestna

INDIKÁCIE PRIJATIA NA KAIM

Vest. MZ č. 15, 9.10.1998

- a) ..došlo k zlyhaniu vitálne dôl. orgánov..
- b) ..zhoršenie stavu s akút zlyh. „a“
- c) .. smeruje k zlyhávaniu „a“
- d) ..len vybavením OAIM možno zabrániť „a“
- e) ..anestetické komplik. ohrozujúce život..
- f) ..predop. príprava pre predíjdenie „a“
- g) ..na 24 h na nastavenie liečby bolesti..

SPÔSOB UKONČENIA HOSPIT. NA OAIM

Vest. MZ č. 15, 9.10.1998

- a) ..zlepšenie..preloženie podľa
odboru..urg. príjem pre dané odd..
- b) ..mozgová smrť.., úmrtie

KUŽEL' UČENIA

PO 2 TÝŽDŇOCH
SME SCHOPNÍ ZAPAMÄTAŤ SI:

DRUH
ZAJINTERESOVANOSTI:

10% čo čítame	ČÍTANIE	Prijímanie slova	PASÍVNE
20% čo počujeme	POČÚVANIE PREDNÁŠKY		
30% čo vidíme	POZERANIE DIAPOZITÍVOV		
50% čo počujeme a vidíme	SLEDOVANIE FILMU	Prijímanie vizuálne	PASÍVNE
	POZERANIE NA EXPONÁT		
	SLEDOVANIE DEMONŠTRÁCIE		
	POZERANIE NA REÁLNU ČINNOSŤ		
70% čo hovoríme	ÚČASŤ NA DISKUSII	Prijímanie a spoluúčasť	AKTÍVNE
	PREDNÁŠANIE		
90% čo súčasne hovoríme a robíme	VYKONANIE DRAMATICKEJ PREZENTÁCIE	Vykonávanie	AKTÍVNE
	SIMULÁCIA REÁLNEJ ČINNOSTI		
	REÁLNA ČINNOSŤ		

Edgar Dale: http://www.foundationcoalition.org/home/keycomponents/collaborative_learningsec.html

Croley WC, Rothenberg DM: Education of trainees in the intensive care unit. Crit Care Med 2007; 35[Suppl.]:S117-S121

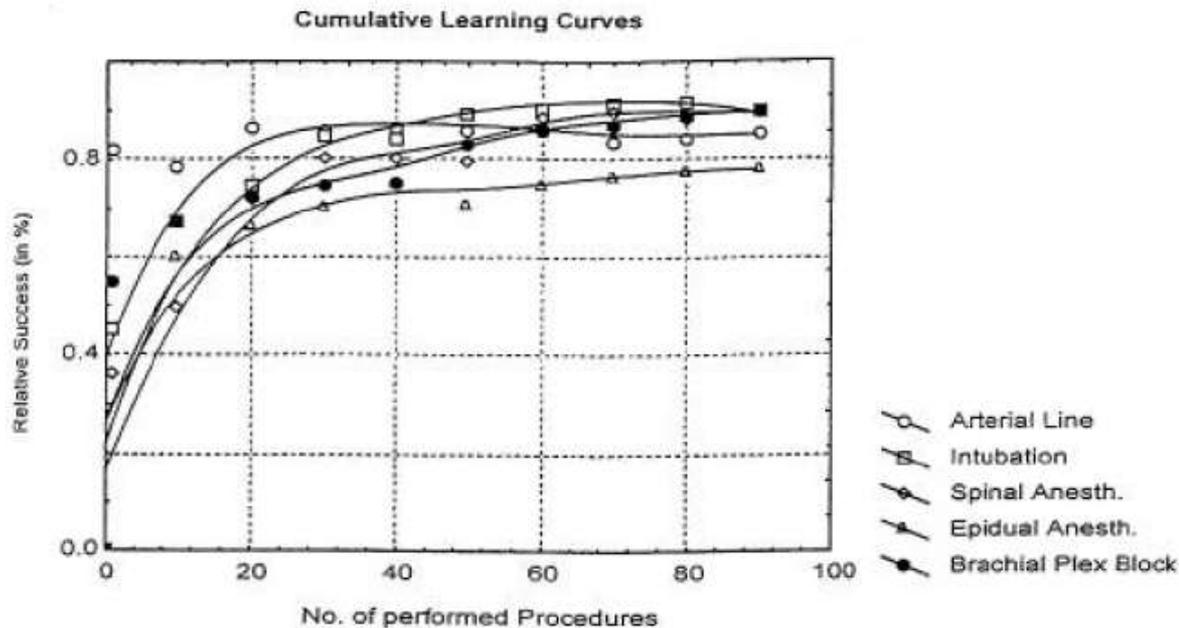

Figure 1. A summary of mean learning curves. The most difficult procedure was epidural anesthesia ($P < 0.05$). Intubation = orotracheal intubation, Anesth. = anesthesia.

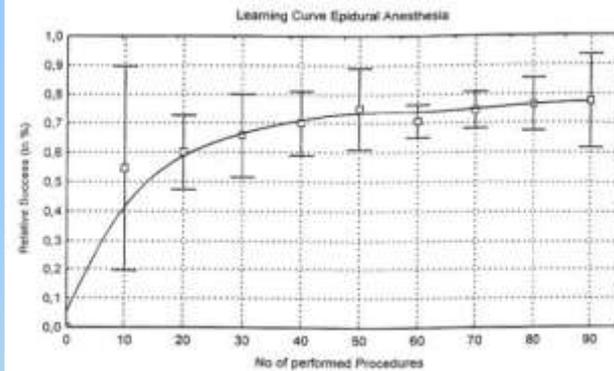

Figure 4. The epidural anesthesia learning curve.

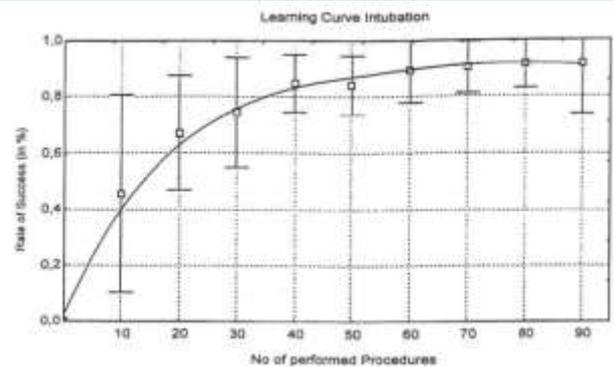

Figure 2. The intubation learning curve.

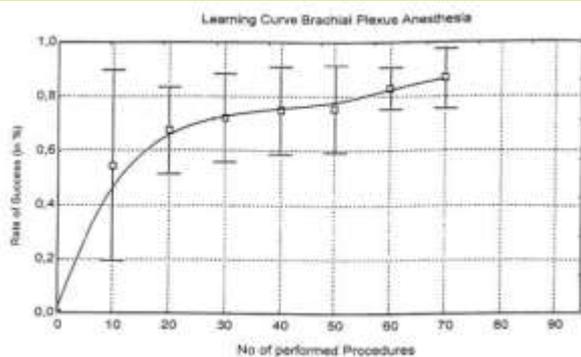

Figure 5. The brachial plexus anesthesia learning curve.

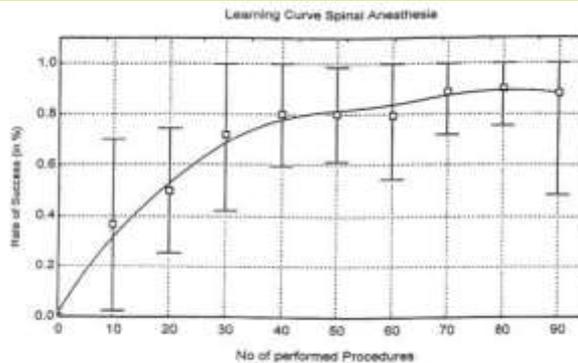

Figure 3. The spinal anesthesia learning curve.

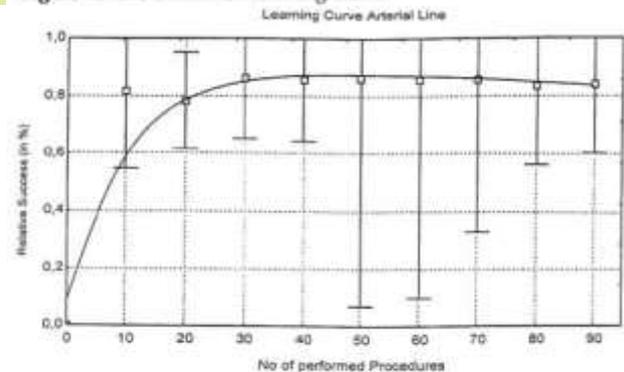

Figure 6. The arterial line learning curve.

Konrad C et al: Learning Manual Skills in Anesthesiology: Is There a Recommended Number of Cases for Anesthetic Procedures? *Anesth Analg* 1998;86:635-9

ŠTUDIJNÁ LITERATÚRA

- **Firment J. a kol.: Anestéziológia a intenzívna medicína pre študentov LF. 2020. 236 s.**
- Firment J., Studená A.: Anestéziológia a intenzívna medicína. Vysokoškolské učebné texty, UPJŠ Košice, 2016.
- Firment J., Capková J.: Jednodňová anestetická starostlivosť. Aprilla, Košice, 2008, 92 s.
- Trenkler Š., Grochová M., Firment J.: Kardiopulmonálna resuscitácia podľa odporúčaní ERR 2010, Hanzlúvka 2011.
- Larsen R.: Anestezie. Grada, 2004.
- Ševčík P., Černý V., Cvachovec J.: Intenzivní medicína, Praha: Galén, 2015.
- West J. B.: Fyziológia dýchania, základné fakty. 9. vydanie. UPJŠ v Košiciach, 2015.
- Stone J, Fawcett W: Anaesthesia at Glance. Wiley Blackwell, First ed 2013, 88 pp
- Leech R: Critical Care Medicine at Glance, Wiley Blackwell, Third ed 2014, 172 pp
- Leach R.: Acute and Critical Care Medicine at a Glance, 2. vyd 2009
- Gwinnutt CL: Lecture notes Clinical Anaesthesia druhé vydanie 2004.

Dátum	Čas	Téma prednášky
10. 02. 2020 Pondelok	11:30 – 13:00	Koncepcia odboru AIM. Predoperačné vyšetrenie a príprava pacienta pred operáciou. Riziko anestézie (Prednáša: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.)
Utorok 11. 02. 2020	13:30 – 15:00	Zabezpečenie dýchacích ciest (Prednáša: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.)
Štvrtok 13. 02. 2020	9:45 – 11:15	Liečba kyslíkom. Umelá ventilácia pľúc. Indikačné kritériá. Respiračné zlyhanie v intenzívnej medicíne (Prednáša: doc. MUDr. Pavol Török, CSc.)
Pondelok 17. 02. 2020	11:30 – 13:00	Celková anestézia. Definícia a rozdelenie. Lieky, pomôcky a prístroje používané pri celkovej anestézii. Simulátor celkovej anestézie (Prednáša: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.)
Utorok 18. 02. 2020	9:45 – 11:15	Regionálna anestézia. Lokálne anestetiká, spinálna anestézia pri cisárskom reze (Prednáša: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.)
Streda 19. 02. 2020	8:00 – 9:30	Kardiopulmonálna resuscitácia dospelých a detí (Prednáša: MUDr. Judita Capková, PhD.)
Štvrtok 20. 02. 2020	13:30 – 15:00	Monitorovanie v anestéziológii v intenzívnej medicíne (Prednáša: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.)
Piatok 21. 02. 2020	11:30 – 13:00	Akútne intoxikácie eliminačné postupy. Ambulantná anestézia (Prednáša: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.)
Pondelok 24. 02. 2020	11:30 – 13:00	Koncepcia urgentnej medicíny (Prednáša: MUDr. Štefan Trenkler, PhD.)
Utorok 25. 02. 2020	13:30 – 15:00	SIRS, sepsa. Infúzna liečba (Prednáša: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.)
Streda 26. 02. 2020	15:15 – 16:45	Pooperačná starostlivosť. Algéziológia - liečba akútnej a chronickej bolesti (Prednáša: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.)
Piatok 28. 02. 2020	13:30 – 15:00	Monitorovanie hemodynamiky a šok kardiogénny, hypovolemický, obštrukčný, distribučný (Prednáša: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.)
Pondelok 02. 03. 2020	15:45 – 16:15 16:15 – 17:15	Poruchy acidobázickej rovnováhy. Umelá výživa enterálna a parenterálna (Prednáša: doc. MUDr. Jozef Firment, PhD.) TEST (poslucháreň P1 a P2)
Štvrtok 05. 03. 2020	15:45 – 17:15	Poruchy vedomia, edém mozgu a vnútrolebečná hypertenzia. Smrť mozgu, darcovstvo orgánov (Prednáša: MUDr. Judita Capková, PhD.)